

Dit verslag kan niet anders dan enigszins subjectief zijn omdat het geschreven is vanuit mijn visie op de steinerpedagogie. De opmerkingen moeten dan ook in dit licht geïnterpreteerd worden.

Opmerkingen en vragen zijn niet bedoeld als kritiek maar ter ondersteuning van de bewustwording van het pedagogisch-didactisch handelen.

--

Lokaal op de eerste verdieping.

16 kinderen aanwezig, 6 kinderen afwezig.

--

08.25: L en de kinderen zitten in de kring. Kinderen komen binnen met vader en/of moeder. L begroet het kind (geeft hand) en idem voor de ouder. Intussen vlechten 3 meisjes en 1 jongen een vlecht met drie draden.

08.30: L begint te neuriën: *Als de lente komt in 't land*. Daarna zingt zij zacht: *'Goede morgen...'* De kinderen moeten hun vlechtwerkje aan de tak aan de muur hangen.

01: L spreekt zacht.

L zingt: *De paashaas*. Maakt daarbij gebaren. De kinderen doen de gebaren goed mee. Het zingen doen ze niet zo goed mee; bij de herhaling zingen ze wel beter mee.

02: Dit lied is nogal laag gezongen.

03: Het lied had gerust nog een derde keer mogen gezongen worden. Bij de eerste keer zong bijna niemand mee, de tweede keer zongen al verschillende kinderen mee. Bij een derde beurt zouden er waarschijnlijk nog meer kinderen goed meegezongen hebben.

L zet het lied *Pallem, pallempassen...* in. L zingt het eenmaal. Tijdens dit lied staat L op en haalt een mand met lintjes van crêpepapier. De kinderen zingen het lied een tweede keer.

L wijst naar de tak met groene blaadjes (klimhortensia) op de seizoenentafel. Een kind mag een lintje aan de tak hangen. Een ander kind neemt de nootjes weg (waren nog een verwijzing naar de winter). Het lied *Palmpasen, versier je groene tak* wordt nog eens gezongen.

04: De seizoenentafel wordt hier bij de klasactiviteit betrokken. Dit is uitstekend. Zo is er aandacht voor de seizoenentafel en maken de kinderen de evolutie ervan doorheen de seizoenen ook aandachtig mee.

L zet het volgende lied in. Alle kinderen staan in de kring. L zingt: *Stralend stijgt de zon omhoog*. Na dit lied telt L samen met de kinderen de aanwezige kinderen en zegt: *16 kinderen zijn gekomen. We moeten nu 6 namen bedenken van kinderen die niet gekomen zijn*. L helpt de kinderen bij het vinden van de namen. Daarna vult zij de aanwezigheidslijst in.

05: Dit is een bijzonder goede manier om de aanwezigen te noteren. De kinderen worden erbij betrokken en worden aan het denken gezet. Op deze manier is de aanwezigheidslijst invullen geen formaliteit maar een zeer goede klasactiviteit.

L zegt: *We maken een huisje*: vingerspel. De kinderen doen goed mee.

L zegt het versje van de kip die een ei heeft gelegd. De kinderen doen aanvankelijk niet goed mee, maar wél als ze als kip op het nest gaan zitten. Ze kijken aandachtig naar L. Ten slotte doen ze toch goed mee. Dit vingerspel gaat over in een dansje en zo verlaten de kinderen de kring en gaan in de klas, waar ze een kring vormen en de dans verder gaat. E blijft op zijn stoel zitten. L komt hem halen. E laat zich overhalen om mee te doen, geeft een hand aan L, maar niet aan het kind naast hem. Even later zal hij goed meedoen en wel een hand geven aan het kind naast hem.

05-A: L vangt E zeer goed op en blijft rustig.

Dan volgt het spel van het haasje: *Wip Wip, wipperedewip, springen alle hazen*. Hier doen alle kinderen goed mee.

06: L stoort zich niet aan de kinderen die tussendoor roepen of niet goed meedoen. Zij negeert dit en concentreert zich op de andere kinderen en de activiteit. Dit is een zeer goede houding.

L zet het lied: *Wij willen zoeken* in. 1 kind mag een ei verstoppen in de klas. Daarna gaat L met alle kinderen het ei zoeken. Daarna brengt L alle kinderen terug in de kring. Zij zingt de namen van de kinderen voor het lied: *Loop maar door de poort*. Na dit lied verspreiden de kinderen zich over de klas en begint het vrije spel.

07: De geleide activiteit gaat ongedwongen over in het vrije spel. De kinderen beginnen onmiddellijk te spelen. Dit is een zéér goede overgang.

4 kinderen gaan direct naar de keukentafel en helpen L bij het maken van deeg

08: Hoe weten deze kinderen dat zij aan de keukentafel mogen gaan staan?

2 kinderen beginnen te vlechten met 3 draden.

2 kinderen spelen aan de kaboutertafel.

2 jongens bouwen met planken.

5 kinderen (jongens en meisjes) spelen 'poes' in de poppenhoek, maar komen ook in de klas. Zij zijn tamelijk druk.

2 kinderen van de klas van juf M komen iets halen uit de koelkast en verlaten de klas weer. Even later zijn ze er terug: ze krijgen de deur van de gang niet open. L stuurt een van de grote jongens mee om de deur te openen.

09: Dit is een zeer goede taak voor een grote kleuter.

EI haalt de mand met fruit. De kinderen in de keuken mogen nu fruit snijden en schillen.

Tussendoor gaat L naar de kinderen die spelen. Geeft hier en daar commentaar of helpt even.

Op een bepaald moment onderbreekt L het vrije spel. Iedereen stopt met spelen, de kinderen bij de keuken stoppen met snijden. Heel even is het stil en gaan de kinderen weer verder met hun activiteiten. Het is dan weer rustiger in de klas.

10: L is actief betrokken bij het vrije spel.

11: De onderbreking was een goed moment.

L geeft 2 kinderen een taak. Zij moeten de zaadjes in de bloempotten water geven.

12: Is het nodig om de appels te schillen? (S at de schillen op terwijl hij meehielp in de keuken).

13: Goed dat enkele kinderen tijdens het vrije spel een taak krijgen.

E wast af. Even later gaat hij spelen en neemt een meisje de afwas van hem over.

14: L grijpt in als een spel uit de hand loopt of te rumoerig wordt.

09.45: L maakt deeg en deelt brokken deeg uit aan de kinderen bij de keukentafel. L zingt bij het kneden. Zij geeft de opdracht aan R en O om plaatsen klaar te zetten in het midden van de klas. Daar komen de kinderen wat later bij elkaar zitten om water te drinken.

15: L behoudt goed het overzicht over alle kinderen terwijl zij in de keuken werkt.

10.02: de twee meisjes die paashaas speelden krijgen kleine klokjes om mee rond te gaan in de klas; L zingt intussen een lied over de klokken.

Dan zingt L het lied: We maken een kringetje van jongens en van meisjes. L zet intussen een kan water en enkele glazen klaar in het midden van de klas. De kinderen komen bij haar zitten. L blijft

zacht zingen, spreekt tussendoor ook. De kinderen blijven rustig bij haar zitten en krijgen om beurt water te drinken. Sommige kinderen drinken uit hetzelfde glas.

16: Kinderen drinken uit hetzelfde glas. Is dit verantwoord?

10.15: De kinderen ruimen op. L helpt zelf actief mee bij het opruimen.

17: Hoe worden de opruimtaken verdeeld?

L heeft pap van geitenmelk klaargezet.

18: Waarom geitenmelk?

19: Waarmee is de pap gebonden? Is ze gezoet?

10.25: de klas is opgeruimd. De kinderen worden onstuimig, beginnen rond te rennen. Ze mogen naar de wc, maar moeten hun beurt afwachten.

OPMERKINGEN

20: L blijft steeds zeer rustig, stoort zich niet aan kinderen die roepen of storen.

21: De manier waarop L E bij de activiteiten betrok was bijzonder goed.

22: L zingt de meeste liederen op een goede toonhoogte voor de kleuters. Eén lied werd te laag gezongen.

23: De manier waarop L de klas leidt is uitstekend: zij kan het werk in de keuken perfect combineren met aandacht voor wat de kinderen in het vrije spel doen.

24: Nu en dan ingrijpen in het vrije spel is nodig. Dat gebeurt ook.

25: Taken geven aan kinderen tijdens het vrije spel is ook zeer goed (stoelen klaarzetten, planten water geven ...).

26: L gaf op een bepaald moment commentaar op het spel van enkele kinderen. Dit was correct, maar het had ook een gelegenheid kunnen zijn om wat aan taalvaardigheid te doen bij die kinderen.

26bis: Het aspect 'leren' had wat meer aan bod mogen komen. Het vrije spel is daar uitermate geschikt voor. Er kan aandacht zijn voor taal (woordenschat, mondigheid, betekenis) en voor wiskunde (dit was er wel in de ochtendkring en dat was zeer goed).

27: L houdt een goed evenwicht tussen rust en actie: zij slaagt er moeiteloos in de kinderen tot rust te brengen en geeft hen ook kansen om zeer actief te zijn.

28: Er is aandacht voor beweging. De kinderen komen regelmatig in beweging, zowel geleid als in het vrije spel.

29: Er zitten in deze klas geen kinderen die een extra kleuterjaar doen?

30: Hoe is de dag verder verlopen?

31: Dit lokaal ligt een onder een lokaal waar veel drukte is. Er is bijna voortdurend een achtergrondgeluid van rennende kinderen.

32: L is een zeer bekwame kleuterleidster. Zij straalt rust uit, kan met zachte stem de klas leiden, zingt zeer mooi, en treedt kordaat maar liefdevol op.